

HANDBOK FÖR FLORAVÄKTARE

Uppdaterad 2020-12-15

Innehåll

Innehåll	2
Vad är floraväkteriet?	3
Organisation	3
Vem kan delta?	4
Förberedelser för nybörjare	4
Stöddokument	5
Vilka arter ska floraväktas?	5
Vilka växtplatser ska floraväktas?	6
Hur ofta ska en art floraväktas?	6
Vad är en floraväktarlokal?	7
Förberedelser	7
Förberedelser i Artportalen	7
OBS	9
I fält	10
Tid för fältbesök	10
Bra att ha med	10
På plats i fält	10
Hur räknar man?	11
Rapportera i Artportalen	12
Nya floraväktarlokalerna	13
Validering	14

Vad är floraväkteriet?

För att kunna bevara våra hotade växter krävs att man har aktuell kunskap om var arterna finns och om de ökar eller minskar.

Floraväkteriet innebär att kända växtplatser för hotade arter besöks regelbundet. Vid varje besök räknas hur många exemplar som finns av arten. Man noterar också eventuella hot mot växtplatsen eller växten. Vid floraväkteri följs en standardiserad metodik. Det gör att resultaten från olika år och olika delar av landet kan jämföras. Resultatet rapporteras i Artportalen och kan sedan användas för utvärdering och analyser.

Genom regelbundna rapporter om arternas numerär är det möjligt att följa deras utveckling och vid behov vidta åtgärder för att bevara en viss art och dess livsmiljö. Det kan vara åtgärder på en specifik lokal eller mer generella åtgärder.

Kunskapen om arternas tillstånd används på många olika sätt i naturvårdsarbetet. Sammanställningar av Floraväktarnas uppgifter är viktiga underlag för bedömning av vilka kärlväxter som ska vara rödlistade i Sverige, för att följa utvecklingen i vår natur inom miljöövervakningen, för att bedöma om vi närmar oss och kan uppnå miljömål och för internationell rapportering om miljötillståndet i Sverige.

I Sverige är man idag beroende av ideella krafter för att samla in den här kunskapen. Det är här floraväktarna kommer in.

Floraväktarna är ett nätverk av naturintresserade personer som är med och bevakar och ökar kunskapen om våra hotade växter. Idag är vi ungefär 500 floraväktare. En del är flitiga och floraväktar nästan varje ledig stund under sommarmånaderna. Andra besöker årligen någon eller några växtlokaler i närheten av där de bor. Varje litet bidrag är viktigt.

Organisation

SLU ArtDatabanken har uppdragit åt Svenska Botaniska Föreningen att ansvara för den nationella samordningen av floraväkteriet. Det görs genom en halvtidstjänst som innehas av Sofia Lund.

De lokala botaniska föreningarna sköter koordineringen i sina respektive geografiska områden. Som floraväktare är det i första hand din lokala botaniska förening du har kontakt med.

Kontaktuppgifter till floraväktarsamordnarna runt om i landet hittar du i dokumentet **Kontaktuppgifter floraväktarsamordnare** på www.svenskbotanik.se/floravaktarna.

Vem kan delta?

Alla som är intresserade av växter och vår natur kan bli Floraväktare.

Det krävs inte några speciella botaniska kunskaper. Du kommer efter hand att lära dig känna igen just den eller de arter du letar efter. Däremot behöver du ha tålamod och vara noggrann. Du bör ha vana att röra dig i naturen, utanför stigar och vägar, och det är en fördel om du är bra på att läsa karta och navigera i terrängen.

Om du är intresserad av att bli floraväktare så ta kontakt med floraväktarsamordnaren i din lokala botaniska förening eller med Sofia så lotsar hon dig rätt.

Förberedelser för nybörjare

Vi ser gärna att floraväktare rapporterar sina fynd direkt i Artportalen¹. Om du inte använder dator går det bra att skicka in dina uppgifter till floraväktarsamordnaren i ditt län men bäst är om du själv kan rapportera fynden.

Om du inte sedan tidigare har ett konto i Artportalen behöver du skapa ett.

Om du ännu inte är bekant med Artportalen rekommenderar vi att du sätter dig framför datorn och går in på artportalen.se klicka sedan på *Kom igång*. Där finns utförlig information om vad Artportalen är, hur du skapar ett konto och hur du rapporterar dina fynduppgifter.

Som floraväktare behöver du en särskild behörighet. När du har skaffat ett konto i Artportalen ber du floraväktarsamordnaren i ditt län att ordna en sådan behörighet till dig. Då får du tillgång till en del sidor på Artportalen som bara rör floraväxteriet.

¹ Artportalen är en webbplats för observationer av Sveriges växter, djur och svampar. Vem som helst kan rapportera vilka arter de sett i naturen och söka bland de över 50 miljoner fynduppgifterna, som privatpersoner såväl som yrkesverksamma naturvårdstjänstemän och forskare har bidragit med.

Artportalen är ett viktigt verktyg för professionell, såväl som ideell, naturvård och en unik källa till kunskap som redan nu leder till riktade naturvårdsinsatser och som i framtiden kan hjälpa oss att se trender för att förebygga miljö- och klimatproblem. Artportalen är även en mötesplats för naturintresserade, som på ett enkelt och säkert sätt kan hålla koll på sina och andras fynd och utbyta kunskaper med varandra.

Artportalen utvecklas och drivs av SLU Artdatabanken vid Sveriges lantbruksuniversitet på uppdrag av Naturvårdsverket.

Stöddokument

Vi har tagit fram ett antal stöddokument som kan vara till hjälp för dig som är floraväktare eller vill bli floraväktare. Du hittar dem på Svenska Botaniska Föreningens hemsida www.svenskbotanik.se/floravaktarna under *Dokument*. Där finns förutom denna **Handledning för Floraväktare** även:

- **Artportalen för floraväktare** som guidar dig steg för steg genom Artportalen.
- **Arter som ska floraväktas** en lista över alla arter som ska floraväktas.
- **Floraväkteri av lägre taxa än art** som listar de arter där floraväkteriet ska göras på lägre nivå än art.
- **Enheter i floraväkteriet** som anger i vilken enhet de olika arterna ska räknas.
- **Kontaktuppgifter floraväktarsamordnare** med mail-adresser till landets alla floraväktarsamordnare.

Vilka arter ska floraväktas?

Grundregeln är att alla hotade arter, underarter och varieteter ska floraväktas. Med hotade menas de som återfinns i på den nationella rödlistan i kategorierna akut hotad (CR), starkt hotad (EN) och sårbar (VU)². Dessutom ska arter som är listade i EU:s art- och habitatdirektiv, bilaga 2 och 4 samt rödlistade arter i bilaga 5, floraväktas.

En del arter undantas generellt från floraväkteriet trots att de finns på dessa listor. Dessa undantag är skogsalm, lundalm, ask och ålgräs. Det beror på att floraväkteriet som metod inte lämpar sig för att följa dessa arters numerär över tid.

I dokumentet **Arter som ska floraväktas** på www.svenskbotanik.se/floravaktarna finns en lista över alla arter som ska floraväktas.

På regional nivå kan man välja att floraväkta ytterligare arter som är av regionalt intresse. Det kan vara en art som är fåtalig eller starkt minskande inom länet även om den är livskraftig i andra delar av landet.

Du väljer givetvis själv vilka av alla de listade arter du vill floraväkta. Välj arter som du är trygg med att du känner igen. En del släkten kräver experter för att säkert artbestämma och dessa floraväktas därför bara av enstaka personer i landet. Andra arter som växer på

²En nationell rödlista är en sammanställning av arters status (utdöenderisk) inom ett lands gränser. Arternas status bedöms med hjälp av ett antal kriterier, som omfattar skattningar av populationsstorlek, förekomst, utbredning och trender. Utifrån denna bedömning hamnar arterna i olika kategorier i rödlistan. De kategorier som används är Livskraftig (LC), Kunskapsbrist (DD), Nära hotad (NT), Sårbar (VU), Starkt hotad (EN), Akut hotad (CR) och Nationellt utdöd (RE). Arter i kategorierna Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN) och Sårbar (VU) benämns som hotade arter. Den svenska rödlistan följer internationella naturvårdsunionens (IUCNs) kriterier och har sedan 2000 reviderats vart femte år. Den nu aktuella rödlistan publicerades i april 2020. På SLU ArtDatabankens hemsida (www.artdata.se) finns mer att läsa om rödlistan.

djupt vatten eller i branter kan kräva speciell utrustning för att komma åt. Håll dig till miljöer och platser där du känner dig trygg.

Vilka växtplatser ska floraväktas?

Det är endast arter som har en spontan och permanent förekomst i det aktuella länet som ska floraväktas. Inte heller arter som är spridda från odling eller införda på annat sätt.

Arter som t ex naverlönn, järnek och bohuslind förekommer i odling och sprider sig från odling. Dessa arter ska endast floraväktas på växtplatser som bedöms ha ett naturligt ursprung. Det gäller även andra arter som genom odling spritts till delar av landet där de inte naturligt hör hemma. I den tryckta versionen av den senaste rödlistan markeras spontan förekomst med en fylld prick och förekomst spridd från odling med N. Denna lista är till god hjälp för att förstå vilka arter som inte behöver floraväktas i ditt län.

Arter som uppenbart är odlade eller spridda från odling ska inte floraväktas. Om det är en plantering eller sådd i naturvårdssyfte ska växtplatsen floraväktas³.

Hur ofta ska en art floraväktas?

Riktlinjen är att varje växtplats ska floraväktas minst vart femte år. Ettåriga eller kortlivade arter bör floraväktas oftare, gärna årligen. Ju större hotet är mot arten desto viktigare är det att den följs upp ofta. CR- och EN-arter kan därför floraväktas oftare än VU-arter.

Det krävs i regel många års observationer med en standardiserad metod för att man ska kunna se att en art säkert minskar eller ökar. I den bästa av världar borde alla växtplatser för hotade arter kontrolleras årligen. Det mäktar vi dock inte med utan gör prioriteringar enligt ovan.

Varje år görs nationella kampanjer för att få in data kring några arter som man har för dålig kunskap om. De lokala föreningarna gör också prioriteringar om vilka arter man satsar på att floraväkta under året.

³ Det första fyndet rapporteras i Artportalen som *Ospontan* så att fyndet klamras. Ange i kommentaren när sådd eller plantering gjorts och varifrån plantmaterialet hämtats.

Vad är en floraväktarlokal?

Till skillnad från vanliga fynduppgifter i Artportalen så är floraväktarfynd knutna till en specifik lokal med ett unikt ID-nummer. Att det är uppbyggt så är för att man enkelt ska kunna följa utvecklingen på en lokal.

Varje växtplats har registrerats som en floraväktarlokal. Lokalerna har dels ett lokalnamn och dels ett extern-ID. Extern-ID består av en länsbokstav, de tre första bokstäverna i kommunen och ett fyrsiffrigt löpnummer, t ex OV-Hjo-0007.

Om det på växtplatsen förekommer flera olika arter som ska floraväktas så hanteras de som varsin floraväktarlokal med varsitt extern-ID. Om det t ex växer slättergubbe och backsippa i samma äng så gör man två olika floraväktarlokal på platsen.

Förberedelser

Förberedelser i Artportalen

På Artportalen kan du söka fram floraväktarlokal i det område du är intresserad av. Du kan söka brett eller efter en specifik art. Du kan se vilka lokaler som har besökts nyligen och vilka som är i större behov av ett besök.

Du kan också se och skriva ut fältblanketter för de floraväktarlokal du planerar att besöka. Fältblanketten ger information om lokalen och om alla föregående besök på lokalen. Här finns också utrymme att göra anteckningar från ditt kommande fältbesök.

I dokumentet **Artportalen för Floraväktare** visas steg för steg hur det ser ut i Artportalen och hur man gör där. Dokumentet hittar du på www.svenskbotanik.se/floravaktarna.

Söka fram lista över floraväktarlokal och fältblanketter

- Öppna Artportalen och logga in. Ändra din behörighet till **Floraväktare i Sverige** (uppe till höger).
- Gå in under fliken **Administrera** och **Sök Floraväktarlokal**.
- Ange art och kommun, län eller landskap. Klicka på **Sök**.
- Du får då en lista över alla floraväktarlokal för aktuell art (observera att den kan vara flera sidor lång).
- Om du klickar på en lokal får du fram fältblanketten. Den visar information om lokalen och tidigare besök på lokalen. I kommentarsfälten kan det finnas värdefull information om lokalen, eventuell skötsel, koordinater till dellokaler och annat som kan vara bra att veta inför ett återbesök. På blanketten finns även utrymme för dina noteringar. Denna blankett kan du skriva ut och ta med dig ut i fält.

Söka fram lokaler på karta

- Öppna Artportalen och logga in. Ändra din behörighet till **Floraväktare i Sverige** (uppe till höger).
- Gå in under fliken **Sök** och **Sök Fynd**.
- Ange art. Om du vill söka fram alla floraväktarlokalerna i ett område så lämnar du tomt i art-rutan.
- Klicka i rutan **Visa bara fynd som tillför Floraväktarna** vid **Organisation**.
- Ange vilket område du är intresserad av (kommun, landskap, län eller rita in ett eget område under **Sök med karta/yta**)
- Klicka på **Presentera fynd** sedan **Kartor** och **Prickkarta**. Nu visas en kartvy med floraväktarlokalerna. Det kan vara bra hjälp när man planerar sin rutt.

Sök fram floraväktarlokalerna som behöver återbesökas

I Artportalen finns det en specialkarta som ger dig en överblick över vilka floraväktarlokalerna det är dags att besöka.

- Öppna Artportalen och logga in. Ändra din behörighet till **Floraväktare i Sverige** (uppe till höger).
- Gå in under fliken **Sök** och **Sök Fynd**.
- Ange art.
- Ange vilket område du är intresserad av (kommun, landskap, län eller rita in ett eget område under **Sök med karta/yta**)
- Vid **Fyndegenskaper** klickar du på plus-tecknet till höger och markerar sedan **Projekt**. Längst ner kommer då en ruta upp där du klickar för **Floraväkteri** och **Floraväkteri Sverige**.
- Klicka på **Presentera fynd**, sedan **Kartor** och **Floraväktarlokalerna för återbesök**. Nu visas en kartvy med floraväktarlokalerna där lokalerna har olika färger beroende på när de besöktes senast. På så sätt kan du enkelt se vilka lokaler som är lämpliga att återbesöka.

Sök fram en floraväkteri rapport

- Öppna Artportalen och logga in. Ändra din behörighet till **Floraväktare i Sverige** (uppe till höger).
- Gå in under fliken **Administrera** och **Floraväkteri rapport**.
- Ange art och kommun, län eller landskap. Klicka på **Sök**.
- Nu visas en lista över alla floraväktarlokalerna för aktuell art och uppgifter från tidigare besök på lokalen. Listan kan hjälpa dig när du ska prioritera vilka lokaler som är lämpliga att besöka.

Sök fram nya fynduppgifter som kan vara av intresse att föra in i floraväkteriet

- Öppna Artportalen och logga in. Ändra din behörighet till **Floraväktare i Sverige** (uppe till höger).
- Gå in under fliken **Sök** och **Sök Fynd**.
- Ange art.
- Ange vilket område du är intresserad av (kommun, landskap, län eller rita in ett eget område under **Sök med karta/yta**)
- Vid **Fyndegenskaper** klickar du på plus-tecknet till höger och markerar sedan **Projekt**. Längst ner kommer då en ruta upp där du klickar för **Floraväkteri** och **Floraväkteri Sverige**.
- Klicka på **Presentera fynd**, sedan **Kartor** och **Nya floraväktarlokal**. Nu visas en kartvy med alla fynd av den aktuella arten. Floraväktarlokal visas med grön triangel och övriga fynd visas med gul prick. Om du klickar på en prick får du under kartan upp mer information om fyndet och kan avgöra om det är värt att besöka platsen och föra in den som ny floraväktarlokal.

OBS

Det är inte säkert att alla floraväktarlokal är relevanta att återbesöka. När rödlistan uppdateras vart femte år händer det att arter som tidigare var hotade nu bedöms till den lägre hotkategorin Nära hotade (NT) eller till och med Livskraftig (LC). De ligger då fortfarande kvar som floraväktarlokal men är inte relevanta att återbesöka om de inte också är upptagen i EU:s art- och habitatdirektiv.

En lokal kan också vara utgången. Om växtplatsen helt har förstörts, kanske har man schaktat, grävt, byggt eller asfalterat på platsen, då är förändringen så stor så att man kan anta att växtplatsen är borta. Dessa lokaler är inte aktuellt att besöka igen. Om förändringen är mindre, kanske viss grad av igenväxning eller att en skog har gallrats så kan man inte vara säker på att växtplatsen är förstörd för gott. Då behövs ett par besök då arten eftersökts och ej återfunnits innan man kan våga avskriva lokalen helt.

Om du är osäker på hur du ska prioritera dina floraväktarinsatser så prata med din lokala floraväktarsamordnare.

I fält

Tid för fältbesök

Fältbesöket görs under den del av säsongen så arten i fråga visar sig som bäst. Vänta gärna tills merparten av plantorna har kommit upp på växtplatsen och går att räkna. Om du är osäker på när det är kan du snegla på tidigare floraväktaruppgifter i Artportalen och se vilka datum som arten tidigare har floraväktats i din del av landet. Det kan variera lite från år till år och det lär du dig efter hand.

Bra att ha med

Tre viktiga saker att ha med sig i fält är bra kartunderlag, kamera och gärna en GPS⁴. Det finns idag många olika kartor som fungerar bra, både för att hitta till floraväktarlokalen och för att navigera på platsen; såväl klassiska papperskartor, som digitala tjänster via eniro.se, hitta.se eller maps.google.se. Beroende på dina botaniska kunskaper och vilken art det är du floraväktar kan det även vara bra med en flora för artbestämning. På större växtplatser kan det vara bra att ha med märkpinnar, en rutram eller en mätlina för att underlätta räkningen och säkerställa att man inte missar eller dubbelräknar några plantor.

På plats i fält

Håll dig till Allemansrätten. Gå inte fält med växande gröda. Parkera din bil så att den inte blockerar för närboende eller markägare. Om du rör dig i närheten av bebyggelse så berätta gärna vad du gör. Då blir man i de allra flesta fall väl bemött.

När du kommit fram till växtplatsen och hittat arten i fråga så är det ett antal saker som är viktigt att vara observant på och ta anteckningar om.

- **Lokalnamn** Kontrollera att lokalnamnet är relevant. Om det behöver preciseras eller ändras så gör en notering om detta och meddela din regionala floraväktarsamordnare.
- **Koordinater** Kontrollera att koordinaten är korrekt. Om den behöver preciseras eller ändras så gör en notering om detta och meddela din regionala floraväktarsamordnare⁵. Koordinatsättningen är viktig! Använd en GPS med en

⁴ Du kan använda antingen en separat handhållen GPS eller en app i mobilen för att ta koordinater. Oavsett vilken modell man använder så är det viktigt att inte ha för bråttom utan låta GPS:en eller telefonen få tid på sig att hitta satelliterna. Ha gärna på GPS:en hela tiden du är ute. Speciellt gäller detta när du ska ta koordinater i tät skog, eller vid bergbranter. Du får bättre koordinater om du sätter på apparaten ute på ett öppet område låter den finna satelliterna där och sedan går till platsen du ska ta koordinat för. Undvik att ta koordinaten inne i bilen, där kan bilens plåthölje störa kontakten med satelliterna så att man får en felaktig koordinat.

⁵ När man tar koordinater är det viktigt att ha koll på vilket koordinatsystem man använder. I Artportalen används koordinatsystemet RT90 som default. Du kan ändra inställning under *Mina sidor/Inställningar* om du hellre vill använda ett annat system.

noggrannhet på ± 10 meter. Äldre fynduppgifter har ofta en lägre noggrannhet och kan många gånger behöva förbättras.

- **Datum** Ange datum för ditt fältbesök.
- **Art eller lägre taxa** I de allra flesta fall är artbestämningen vid tidigare floraväktarbesök korrekt. Det kan dock ha smugit sig in fel så det är bra om du kontrollerar artbestämningen för de arter där det finns närstående släktingar eller andra förväxlingsarter. De allra flesta arter floraväktas på artnivå. Några arter floraväktas på underartsnivå eller varietetsnivå. Detta då det för dessa arter endast är vissa underarter eller varieteter som är inhemska eller rödlistade. I dokumentet **Floraväkteri av lägre taxa än art** på www.svenskbotanik.se/floravaktarna finns en lista över de arter där floraväkteriet ska göras på lägre nivå än art.
- **Antal och enhet** En av de viktigare uppgifterna vid floraväkteriet är att räkna hur många exemplar arten finns i på platsen. Hur man räknar beskrivs ingående i nästa avsnitt. Anteckna antal och vilken enhet du använt.
- **Ej återfunnen** Om du trots eftersök inte kan hitta arten så ska du ange att arten inte är återfunnen. Kryssa i rutan Ej återfunnen på fältblanketten.
- **Kommentar** Skriv gärna en kommentar om sådant som är bra för nästa floraväktare att veta, t ex hjälp att hitta växtplatsen, om det finns flera dellokaler, vilken eller vilka ytor arten förekommer på. Ange också hur du har räknat eller om du gjort en grov antalsuppskattning. Om du inte återfunnit arten så gör gärna en anteckning om det beror på att lokalen inte längre har förutsättningar för arten eller om du tror att den kan finnas kvar även om du inte kunde hitta den just i år. Notera också om det finns något hot mot växtplatsen.

Fotografera gärna arten och dess växtplats. På Artportalen kan du bifoga foton till din rapport. De ger värdefull information för återbesök, uppföljning av lokalen och validering.

Om du inte rapporterar själv i Artportalen utan skickar dina uppgifter till din lokala floraväktarsamordnare så ska allt ovanstående redovisas tillsammans med uppgift om vem som har floraväktat.

Hur räknar man?

Om floraväkteriet ska kunna ge ett kunskapsunderlag som kan användas för att se trender och bedöma bevarandestatus är det viktigt att räkningen sker på ett standardiserat sätt och att resultatet kan jämföras både från år till år på den enskilda lokalen och mellan olika delar av landet.

Det är därför viktigt att ange antalet med siffror. Undvik att ange mängd som "fåtal", "vanlig", "riklig", "flera tusen" osv. Ange istället en siffra.

Det är också viktigt att vi vet vad det är som ska räknas. Är det strån, tuvor, skott eller plantor? Om man ska kunna jämföra antalen mellan år eller mellan lokaler måste de

vara räknade i samma enhet. I dokumentet **Enheter i floraväkteriet** finns en lista där det för varje art framgår hur just den arten ska räknas. Dokumentet finns på www.svenskbotanik.se/floravaktarna.

Antalsuppskattningen ska göras så noggrant som det är möjligt. Om det går så räknar du varje enskilt exemplar. Att räkna varje enskilt exemplar kan ibland vara svårt men gör så gott du kan. Om arten täcker stora ytor så kan du räkna antalet inom några kvadratmeter och sedan multiplicera med det totala antalet kvadratmeter där arten förekommer. Om arten är spridd men förekommer i stor mängd så kan man räkna in ett bestämt antal (t ex 50 stycken) så att man får en bild av arten. Sedan kan man gå över området och räkna 50, 100, 150 osv.

För vissa arter är det intressant att räkna både antalet blommande exemplar och antalet vegetativa plantor eller skott. Då anger du totalantalet i rutan för antal och uppgift om antal blommande exemplar i kommentarsfältet.

För enstaka arter är det ytan som ska rapporteras (dm^2 eller m^2). Det gäller för kustgullpudra, polargullpudra, flytsäv, strandlumner, klotgräs, engelsk fetknopp, stortimjan och backtimjan. För dessa arter kan du i kommentarsfältet ange antalet skott eller ange hur glest eller tätt arten växer.

Rapportera i Artportalen

När du kommit hem efter fältbesöket är det dags att rapportera in dina uppgifter i Artportalen.

I dokumentet **Artportalen för Floraväktare** visas steg för steg hur det ser ut i Artportalen och hur man gör där. Dokumentet hittar du på www.svenskbotanik.se/floravaktarna.

Rapportera resultat från besök på floraväktarlokal via Artportalen

- Öppna Artportalen och logga in. Ändra din behörighet till **Floraväktare i Sverige** (uppe till höger).
- Gå in under fliken **Rapportera** och **Rapportformulär**.
- Ange art, datum, antal och enhet.
- Om du inte återfunnit arten kryssar du i rutan **Ej återfunnen**.
- Ange gärna en publik kommentar.
- Under fliken **Projekt** klickar du på **Floraväkteri** och **Floraväkteri Sverige**.
- Om du vill kan du under **Biotop** beskriva växtplatsens miljö, antingen genom att använda de förvalda biotoperna eller ge en egen beskrivning.
- I rutan **Sök fyndplats** skriver du in floraväktarlokalens extern-ID och klickar på lokalnamnet när det visas. Detta fungerar bara om du först har angivit projekt **Floraväkteri i Sverige**.

- Ange eventuella medobservatörer. Klicka på plus-tecknet vid **Observatörer** och skriv in namnet under **Sök observatör**.
- När allt är ifyllt klickar du på **Spara fynd**.
- Om du har foton som du vill bifoga så klickar du på fotosymbolen ute till höger i tabellen över dina fynd. Då dyker en ruta med texten **Ladda upp media** upp. Du kan nu dra det eller de foton du vill bifoga till rutan och sedan klicka på **Spara** och **Stäng**.
- När du har rapporterat in alla dagens floraväktaruppgifter så klickar du på **Granska fynd**. Kontrollera att allt blev rätt genom att titta på de tre flikarna **Tabell**, **Karta** och **Kalender**. Om något är fel så kan du välja **Ändra** eller **Ta bort**. När det ser OK ut så klickar du **Publicera alla fynd**.

För att det ska bli rätt i systemet är det viktigt att du gör rapporterna med behörigheten Floraväkteri Sverige, att du anger projekt Floraväkteri Sverige och att du använder en floraväktarlokal.

Eventuella andra fynd du gör under dagen, fynd som inte hör till floraväkteriet rapporterar du med din privata behörighet och på vanliga lokaler.

Nya floraväktarlokaler

Långt ifrån alla växtplatser för hotade arter är kända. I de landskap där man nyligen har gjort heltäckande florainventeringar är kunskapsunderlaget om de hotade arterna gott och de flesta lokaler bör finnas registrerade på Artportalen. Ibland kan det ändå löna sig att leta efter nya växtplatser för vissa arter. När du har lärt dig känna igen arten och hur den växer kan du göra riktade sökinsatser på platser där den skulle kunna finnas.

Om du hittar en ny växtplats för en art som bör floraväktas så ska du ta kontakt med floraväktarsamordnaren i din lokalförening. Det kan vara en växtplats som inte alls är känd sedan tidigare eller en uppgift som du hittat i Artportalen och sedan besökt men som inte finns registrerad som floraväktarlokal.

De uppgifter du behöver notera är noggranna koordinater, ett lokalnamn och vilken art det rör sig om. Samordnaren skapar då en ny floraväktarlokal med ett extern-ID som du sedan kan rapportera ditt fynd på.

På nya växtplatser precis som på de kända ska du ange datum, antal, enhet och eventuellt en kommentar.

Koordinaten bör ha 5–25 meters noggrannhet. För stora växtplatser kan du behöva rita in ett område där arten finns eller ta flera olika koordinater för olika dellokaler.

Validering

Artportalen är ett viktigt verktyg för svensk naturvård. Att uppgifterna rapporteras med så stor säkerhet som möjligt är av yttersta vikt, speciellt med avseende på artbestämning och lägesangivelse. Var därför noggrann när du rapporterar.

För att ytterligare öka säkerheten på det data som finns i Artportalen har SLU ArtDatabanken infört validering av fynddata. Vid valideringen granskas uppgifternas trovärdighet av utvalda validerare som är experter på olika artgrupper. Det är inte alla fynduppgifter som valideras utan i första hand sådana som är naturvårdsintressanta på något sätt. Ambitionen är att på sikt ska alla floraväktaruppgifter valideras.

Om det vid valideringen finns osäkerheter kring ett fynd så förs en dialog med rapportören. Du får då ett mail med frågor om fyndet. Om du blir kontaktad av en validerare så betyder det oftast inte att det är något som är fel. Ofta handlar det om att vi behöver lite kompletterande information innan vi kan godkänna fyndet. När en fynduppgift blivit slutligt bedömt som godkänd eller underkänd låses fyndet så att det inte längre kan redigeras.